

Theodor Varmerier Theodor Dethmar

Conclusiones Legales Processum : Famosissimae & Amplissimae L. Diffamari C. De Ingen. Manumiss. breviter exponentes

Rostochi[i]: Mederus, 1639

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn731832574>

Druck Freier Zugang

Verleumdung

R. U. jur. 1639.

Varneis - Tettnar.

CONCLUSIONES LEGALES
PROCESSUM

FAMOSISSIMÆ & AMPLISSIMÆ

L. DIFFAMARI

C. DE INGEN. MANUMISS.

breviter exponentes.

Quas

CHRISTO DUCE ET AUSPICE

Auctoritate ac Consensu Magnifici

& Nobilissimi JCtorum ordinis in celeberrima ad Varnum Academia.

P R Æ S I D E

VIRO CONSULTISSIMO ET EXCELLENTISSIMO,

D.N. THEODORO VARMEIER

J. U. D. ibidemq; Professore Vicario & Practico eximio, Cognato & Promotore suo obfervando.

Publicè ventilandas proponit

THEODORUS Dethmar Osnabr. VVestph. A. & R.

In Auditorio majori horis matutinis ad diem 1. Junij.

Ponderet unusquisq; sermones suos, & quod sibi loqui non vult, alteri non loquatnr, cap. ponderet, distinct. 50.

RostochI, Literis Michaelis Mederi, Anno 1639,

XXIX.

*Illustri, Generoso, virtute Heroicâ, & multiplici rerum bellica-
rum experientiâ longè eminentissimo*

V I R O

D N. JOHANNI Schneidewinde /

Serenissimæ Majest. & Coronæ Suevicæ mi-
litarium vigiliū Præfecto summo, Domino
Mecœnati & Evergetæ suo debito inserviendi
cultu ætatē venerando.

UT ET

Excellentissimo, Clarissimo Consultissimoq̃

V I R O

D N. JOACHIMO WILHELMO

Hast/ J. U. Doctori Eximio, & Cancellaria
Osnabrugensis pro tempore Directori di-
gnissimo, Domino Amitino, Patrono ac Pro-
motori suo summâ observantiâ perpetim co-
lendo.

*Positionibus hisce se suaq̃ studia in submissi animi
testimonium & debitæ observantiæ
indicinam commendat*

Theodorus Dethmar A. & R.

PROÆMIUM.

Um sit hominis ingenui & liberaliter educati, teste Cic. lib. 3. de finib. velle bene audire à parentibus, à propinquis, à bonis etiam viris: quilibet, nisi famæ suæ prodigus, & proprii honoris persecutor dici velit c. 1. de sent. & re judic. existimationem suam à calumniantium malitiosis diffamationibus, & virulentis linguæ spiculis assertum ire, ac injurias iniquo modo sibi illatas per legitimos juris tramites propulsare, lege naturæ jubetur. Nam qui non defendit, nec obsistit injuriæ, tam est in vitio, quàm si parentes, amicos, aut patriam deferat. Cic. lib. 1. offic. Ne autem quisq; sibi ipsi jus dicat, & privatâ authoritate injurias vindicet L. un. C. Ne quis in sua caus. l. 13. ff. quod met. caus. l. 176. ff. de regul. jur. Imp. Diocletian. & Maxim. saluberrimum l. diffamari beneficium introduxerunt, quo innocentes adversus obrectatorum calumnias & convitia se munire, eorumq; impudentem diffamandi audaciam refrenare, & honorem ac existimationem salvam rueri possent. Sapientissimus Philosophorum Princeps Socrates calumniatores nihil differe putavit à pecudibus, ab asino calcitrone, aut à bove cornupeta, qui tantum pauperiem facere, injuriam facere non possunt. Quod si Ethnici, qui carebant lumine fidei, solam ducem naturam, & humanam rationem sequentes, calumniam & effrenem convitiandi libidinem, quæ naturam arguit degenerem, & in sequiorem atq; impotentiore sexum, nempe in mulieres, pueros, aut puerili animo præditos viros, ut plurimum cadere solet, tantopere averfati sunt, quid dicendum de illis, qui Christianos quidem se jactant, at non ponderantes quid Decalogi præceptum, quid Christi vox, quid Evangelij verbum, & charitatis regula præscribant, innocentem proximum Theonino dente rodere, ac famam ejus convitiis lacerare, pro delitiis quodammodo

dammodo & oblectamento inter nugandum habent? Secundum incomparabilem Ictum Dn. Ernest. Corthman. p. m. non absimiles sunt Diabolo, cui à calumnia nomen inditum esse constat; *immo sunt Diaboli incarnati*, cujus virulentæ voces tam sunt atroces, ut cor etiam sapientis frangant. *vid. Corthman. vol. 2. consil. 90. num. 8. & 9.* Licet autem *L. hujus diffamari remedium* in Scholis & Theoria non sit adeò tritum & vulgare, in Praxi tamen & in judiciis, hoc insolenti seculo, quo diffamandi vitium nimis invaluit, usus ejus est frequentissimus, ita ut nulla lex magis sit versatilis in ore Procuratorum & Advocatorum, quàm ista, teste Cæsar. Contard. in explicat. *L. hujus cap. 1. in pr.* Nihil dicam de insigni legis hujus amplitudine ac dignitate, quæ exinde liquidò apparet, quod hæc sola inter tot leges Romanas, quas sacratissimus Imperator Justinianus autoritate suâ confirmavit, non semel, sed aliquot in Comitibus publicam declarationem sumere meruerit. *Vide Reichs Abschied zu Augspurg/ Anno 1530. §. Zu dem lassen Cammerrichter/rc. Cammergerichts Reformation de Anno 1531. §. Item, nach dem auffjüngst gehaltenem Reichstage/rc. Reichs Abschied zu Regensburg de Anno 1532. §. Nach dem auch/rc. Cammergerichts Ordnung part. 2. tit. 25.* Quare non abs re me facturum putavi, si practicabilem hanc materiam certis positionibus comprehenderem, eamq; pro virium mearum tenuitate, ad disquisitionis trutinam, discendi ergò publice examinarem. Sed cum bene & competenter universa gerantur, si rei principium fiat decens & amabile Deo Nov. 6. in præfat. qui potenti suo auxilio res penitus desperatas donare, & virtutis suæ magnitudine consummare potest *L. 1. §. 2. C. de veter. jur. enucl.* idcirco Patrem Domini nostri JESU Christi devotis precibus veneror, ut Spiritus S. sui gratiâ clementer mihi adesse, cœptisq; meis aspirare non dedignetur, quò Disputationem hanc feliciter incipiam & ad optatam metam felicissimè perducam.

THESIS. I.

Differturi de remedio *L. Diffamari* à vocabuli acceptione exordimur: quandoquidem non uno modo usurpatur (*a*), Hoc loco Diffamare nobis est, famam

mam ac existimationem alicujus pravo quodam (b) affectu dilacerare.

(a) Diffamare est verbum μέσσω, quod in bonam partem usurpatum reperitur apud August. lib. 3. cap. 3. de Civit. Dei. frequentius malam recipit significationem, & accipitur pro eo, quod veteribus erat obvagulari & pipulo differre, quâ phrasi usus est Plautus in Aulular. act. 3. sc. 2.

Ita me bene amet Laverna, tu jam nisi reddi

Mihi vasa jubes, pipulo hic differam te ante ades.

Pipulo i.e. convicio, à pipatu pullorum deducto vocabulo. Calvin. in Lexic. Jurid. in verb. obvagulare. Germanis dicitur einen aufschreyen austragen. Et in hac significatione sumitur 1. Strictè, pro famæ seu honoris diffamatione. 2. Latè, pro qualibet diffamatione, quæ in alterius status, existimationis, juris, aut possessionis detrimentum dolo malo spargitur & divulgatur Blarer. in summ. l. diffamari num. 1. & seqq. VVesembec. consil. 96. n. 22. p. 2.

(b) Malignitate aliquâ vel dolo malo, quem leges & jura nostra omni modo puniri voluerunt, l. 1. in pr. ff. de dol. mal. Sed cur Imp. in lege nostra malignitatem & errorem, quæ tamē separata sunt, ac longo intervallo distant, conjunxerint, quæri potest? Respondemus, Imp. rectissimè malignitatem & errorem conjunxisse; cum error habens in se culpam dolo sit proximus l. 1. ff. de LL. ibi, ignorantia l. 45. §. 2. ff. ad L. Aquil. Cæsar Contard. in Commentar. ad l. diffamari cap. 2. num. 15. Is enim qui famam & existimationem proximi absentis, seq; defendere non valentis, turpiter arrodere non veretur, non aliter delinquit, ac si ligatum interimeret sine causa; immò furatur nomen, atq; improbum contra proximum fert testimonium, adeoq; tria maxima juris divini præcepta, Non occides: Non sis testis iniquus: Non furaberis, contra dictamen propriæ conscientiæ, scienter transgreditur, vide ad h. l. n. 1. & 5. Johann. Oldendorp. Germaniæ Sulpitium, uti eum appellat Dn. Corthman. respons. Academ. 1. n. 125. Quid verò dicendum de illis, qui non suo ingenio cogitata convitiando egerunt, sed ab aliis audita per garrulitatem referunt, tali modo: audi vi illum perpetrasse ho-

micidium, adulterium, stuprum &c. Ego quidem non credo, sed audita refero narrative, non verò animo calumniandi? Respōd. licet de proposito atq; animo injuriandi manifestè non constet, nec jus protinus quem juvare soleat, ut actionem injuriarum instituere possit; tamen cum nec indirectè fama alicujus sit captanda, neq; dolo careat qui autoritate alterius mentientis vel maledicentis ausus est calumniis & probrosis verbis quem petere, aut quod ad diffamationem ejus spectat, temerè & minus consideratè spargere, diffamatus ejusmodi traductionem patienti animo devorare nolens, fretus conscientia suâ, condictionem ex saluberrima lege Diffamari, quam egregius Jctus Marquard. Freherus in eleganti tractatu suo de fama publ. lib. 2. cap. 17. n. 3. Evetriculum omnium injuriarum & mendaciorum vocat, contra talem fugillatorem rectè poterit intentare, vide quæ eleganter hac de re tradidit dict. Freher. lib. 2. de existimat. cap. 9. n. 16. & seqq. Quod si in probatione famæ, quam diffamator prætendebat, deficiat, meritò ut diffamatori silentium perpetuum judicatò dictatur, & via injuriarum actioni sternitur. Lindeman. in Exercitat. Justinian. Disp. 8. tit. 4. thes. 27. Roland. à Valle consil. 57. n. 3. vol. 1. Prosper Farinac. consil. 30. n. 76.

11.

Significationem vocis subsequitur L. hujus definitio (a) seu potius descriptio, quàm cum in jure nostro non reperiamus, placuit nobis ita illam populariter & prout res patitur, definire, quod Legis Diffamari beneficium sit extraordinarium (b) quo diffamatus injurias (c) sibi vel rebus suis iniquo modo (d) illatas (e) per legitimos juris tramites vindicat (f) ne de cætero inquietudinem sustinere cogatur.

(a) A significatione vocis ad definitionem ejusdem descendentes sequimur consilium Justiniani & Paulli Jcti, qui instituti tractationem de Tutelis primò tradunt, quid sit Tutela. §. est autem. Inst. de Tut. & l. 1. ff. eod.

(b) Remedium l. diffamari extraordinarium esse liquidò constat.

stat ex ordin. Camer. part. 3. tit. 3. ubi l. diffamari recensetur inter causas extraordinarias. Eandem sententiam post alios à se allegatos amplectitur Cont. ard. cap. 4. n. 98.

(c) Per injuriam hoc loco intelligimus 1. Convicium, quo alterius dignitas, existimatio, honor & fama ab alio diffamandi animo dolosè proscinditur vel læditur arg. l. 1. §. 1. 2. l. 15. §. 24. ff. de injur. ut cum aliquis delator. l. 3. vel homicida l. 5. vel servus l. 9. & 10. C. de injur. vel adulter, vel fur ac nebulo, latro, proditor, falsarius, usurarius appellatur, aut etiam aliis modis contra bonos mores injuriis laceratur. Sed anne injuriarum tenebitur is, qui alteri verum crimen objicit? Distinguendum esse arbitramur tali modo: aut enim reipubl. expedit crimen revelari, aut non expedit. Priori casu, cum animus detegendi, non injuriandi præsumatur, convicium dicens non tenebitur injuriarum per l. 28. ff. de injur. Altero casu, quando non interest reipubl. crimen manifestari, convicians merito tenetur; cum in actione injuriarum non tam veritas convicij, quàm petulantia & libido calumniandi spectetur l. quisquis C. de postuland. vid. Geil. lib. 2. observ. 99. 2. Accipimus hic injuriam pro contumelia, quæ factò & re ipsa rebus nostris infertur §. 1. Inst. de injur. l. 9. ff. eod. veluti cum quis possessionem alterius invadit l. 13. §. ult. l. 15. §. 31. & 32. vel si quis alterius bona, tanquam sui debitoris occupet & possideat d. l. 15. §. 33.

(d) Diximus, iniquo modo; quia occasione juris & possessionis suæ, quâ quis utitur, nemo diffamare præsumitur. per l. 13. §. 2. 6. ff. de injur. ut si dicam tibi nullum jus competere in re à me possessa, non videor te diffamare. Cont. ard. ad l. diffamari cap. 4. n. 19. & seqq.

(e) Beneficium l. nostræ non tantum datur ob injuriam illatam, sed etiam ob futuram calumniam, & ubicunq; subesse videtur justa aliqua diffamationis suspicio, si videlicet aliquis mineatur, quod velit actionem intentare, quo casu implorari potest officium Judicis, ne fiat molestatio vel inquietatio, & ut diffamatorio imponatur silentium. Sapientis enim est, ea in tempore prævidere, quæ contingere possunt. arg. l. si quis domum §. 1. ff. locat. cum melius sit in tempore occurrere incommodo, quàm post causam vul-

vulneratam remedium quærere l. i. C. quand. lic. uni. fin. jud. se vindic. l. fin. C. in quib. caus. rest. in integr. non est necess. Sic etiam in l. fin. C. de usur. pupill. Tutoribus & Curatoribus ab Impp. præscribitur, quâ ratione à futura calumnia queant esse tuti. Confer Cothman. consil. 83. n. 16. & 17. vol. 2. Eadem ratione in Camera Imperiali ad supplicationem partis, se spoliari, vel in possessione sua turbari timentis, quando subest iustus armorum vel violentiæ metus, mandata de non offendendo sub poena banni absq; ulla clausula justificatoria decernuntur, per expressum textum in Reichs Abschiede zu Regensburg de Anno 1594. verba sunt hæc: Wir lassen uns auch/ was durch Cammer Richter vnd Besizer/ etlicher vnterschiedlicher Fälle halben / circa materiam Mandatorum cum & sine clausula bedacht worden / wol gefallen/ vnd wollen/ daß bedrawung halben Mandata de non offendendo erkannt werden mögen/ so fern die Personen/ so gedrawet/ also geschaffen vnd im Brauch haben/ ihren Bedrawungen nachzusehen/ oder ein solches sonst auß allerhand Umständen zubeforgen were. Ita Archiepiscopo Trevirensi contra Reginam Mariam & Brabantinos processus ex l. diffamari, præviâ deliberatione, suo tempore decretos esse testatur Mynsing. cent. 5. obs. 81. n. 7. Adde Geil. lib. 1. de pac. publ. cap. 2. n. 10. & seq. Blarer. in repetit. l. diffamari. cap. 2. n. 14.

(f) Quamvis diffamatus fuitiles calumniarum impetus innocentia atq; integritate conscientia sua posset eludere, juxta illud:

Integritate fretus unicâ, nigrum

Dentem retundam, murus hic aeneus

Vacare noxâ, summus hic apex boni.

ramen cum calumniatores invecundi, omniq; pudore destituti, aliis malè sentiendi causam præbeant, existimantes, ejusmodi diffamationibus honesto alterius nomini & bonæ famæ turpitudinis maculam injuri, secundum tritum illud: *Calumniare audacter, semper aliquid heret*; proinde crudelis meritò dicendus esset is, qui posthabita famâ suâ, quæ pari gradu cum vita procedit, injurias sibi illatas per legitima juris media non vellet vindicare. Nemo enim reperitur, qui non æquiore animo ictum saxi in capite, quàm plagam in fama sustineat Anton. de Guevarr. in Horolog. Princip. Ideoq;

Ideoq; cuilibet non minori curâ & studio honor atq; famæ integritas, quàm vita ipsa cordi esse debet l. 8. §. 2. ff. *Quod met. caus. Geil. lib. 2. observ. 100. n. 6.* Erbare Leute haben allewege das Leben vnd die Ehre gleich geachtet/ vnd die Verlegung oder Verleumdung an Ehten höher vnd beschwerlicher denn Leibes Beschädigung gehalten. *Zobel. part. 4. diff. fer. jur. civ. & Saxon. diff. 7. n. 25.*

111.

Progredimur jam ad personas, quæ hoc remedio sese tueri possunt. Datur condictio ex hac lege omnibus quæ de statu suo (a) vel aliquo delicto (b) vel debito (c) vel alias ratione juris (d) aut, possessionis suæ (e) dolo malo diffamantur (f). Competit etiam illis personis, quæ status sui, seu rerum suarum detrimentum, molestationem & perturbationem ex diffamatione eventuram quandoq; verisimiliter verentur. (g)

(a) Per Statum intelligimus conditionem hominum, secundum quam alij ingenui sunt, alij libertini, alij Servi. Ut autem aliquis diceretur ingenuus, sufficiebat matrem conceptionis, intermedio, vel partus tempore liberam fuisse; constitutum enim erat, natalibus non officere manumissionem l. partum C. de rei vindic. l. placuit C. de liberal. caus. §. 1. Inst. de ingen. Quod si igitur quis statum alterius fugillet dicendo illum esse servum, cum ab omnibus habeatur liber ac ingenuus, diffamatus contra diffamantem condictione ex l. nostra poterit experiri, ut videlicet declaretur integræ famæ seu status, & ut diffamanti perpetuum silentium imponatur *Schneidwin. ad §. præjudiciales instit. de action. n. 18.* Intelligimus autem hic illas personas quæ legitimam personam standi in iudicio habent. *per text. in l. 13. ff. Si quis caution. judic. fisl.* Unde quæri hoc loco solet, *an remedium L. diffamari Banniti, qui extra protectionem juris & pacem Sacri imperij constituti sunt, intentare possint?* Negantium dogma sequimur; quia omnibus illis, qui ex forma juris vel statutorum agere non possunt, beneficium hoc denegatur *Contard. cap. 4. n. 3.* Ideoq; cum

B

Banni-

Banniti non habeant legitimam personam standi in iudicio diffamatorio, beneficio L. diffamari se tueri nequeunt. Geil. l. 2. de p. ac. publ. cap. 12. n. 28. amiserunt enim omnes obligationes & actiones, ut expresse constat ex *Ordinat. Cam. part. 2. tit. 9. §. 2. ubi constitutum legitimus*: Daß alle Beschreibungen / Pflichte vnd Bündniß ihnen zustehend / vnd darauff sie Spruch vnd Forderung haben möchten / gegen diejenigen die ihnen verhasstet weren / ab vnd todt seyn sollen. Prædicta quoq; obinent in Excommunicatis, excommunicatione scil. *majori Contard. cap. 4. n. 83. Blarer. loc. alleg. qua nulla poena est major. l. hi qui sanctam. C. de apostat. c. corripantur 24. quæst. 3. An verò contra Excommunicatos hoc remediū competat, non ita expeditū esset?* Affirmantium opinionē calculum nostrum adjicimus, ne quod contra ipsos inductum, iis cedat emolumento. Iudex tamen, cum hic versetur periculum animæ & favor publicæ utilitatis, poterit eos tanquam inhabiles à limine iudicij repellere *Blarer. cap. 3. n. 8. & 9. Cagnol. ad h. l. num. 13. Solent etiam Interpretes hoc loco movere quæstionem illam, an adversus diffamantem ratione, fori privilegiatum diffamatus condictione ex l. diffamari uti possit? Adfirmativæ adhæremus sententiæ, quam comprobatur Contard. cap. 3. n. 33. & seqq. ubi statuit, quod remedium hoc detur contra Episcopos seu Prælatos, contra Fiscum sive Procuratorem Cæsaris, & contra Tutores & Curatores, per jura & autores ibid. allegat. Hanc sententiam quoque amplectuntur Gilhausen de injur. & famos. libell. §. 5. n. 153. Marant. in Specul. aur. part. 4. dist. 21. n. 11.*

(b) Vide supra thes. 2. lit. c. & ibi notata.

(c) Omnis debitor habens exceptionem potest impetrare à Iudice, ut putativo suo creditori in termino debitum non probante imponat silentium super illo debito, in quo exceptione tutus est. *Blarer. cap. 2. n. 6. & 7.*

(d) Puta si quis asserat, me rem aliquam emissem ab eo, cui non competebar jus vendendi, & idcirco se rem illam à me petiturum, vel se jus aliquod habere in ea re quam ego possideo. *vid. Contard. cap. 3. n. 7.* Ut autem ratione juris diffamato adversus diffamantem competat actio ex l. nostra, duo præcipuè requiruntur. 1. Ut diffamatus habeat & possideat jus illud, in quo per diffamantem

diffamationem turbatur. 2. Ut iudex eum aliqua causæ cognitione de inquietatione, quæ ex diffamatione oritur, certò edoceatur, antequam processus decernat. *Geil. lib. 1. obs. 10. n. 7. idem disertis verbis requirit Ordinat. Camer. part. 2. tit. 25. ubi Imperator inter alia statuit: Daß auch Cammer Richter vnd Beyßiger/ che vnd iuror sie solche Proceß erkennen/ der diffamation halben/ durch schriftliche oder andere glaubliche Befunde vnd Anzeig/ informiret vnd berichtet seyn/te. Ulterius hoc etiam confirmarunt Commissarij Deputati Spiræ in Reformat. judic. Cam. Anno 1531. Et Anno sequenti 1532. ipse Imperator, Proceres ac Status Imperij constitutionem super l. diffamari in hunc modum concluderunt: Daß in allweg causæ cognitio der diffamation halben/ vorgehen/ vnd keine Gefährde darin gebraucht werden solle. Non tamen necesse est, ut Iudex, priusquam diffamantem citet, eiq; terminum ad agendum præfigat, causam plenariè cognoscat, sed summariam saltem causæ cognitionem sufficere tradit *Cothman. vol. 2. consil. 70. n. 65.* Tum autem Iudex causâ cognitâ statuere dicitur, cum partibus citatis, & auditis earum allegationibus, vel contumaciter absentibus in causa procedit. *arg. l. 13. in fin. pr. ff. de minorib. Contard. cap. 4. n. 12.**

(e) Si quis me diffamet, dicendo prædium illud non esse meum, sed suum, meq; illud non tenere legitimo iuristitulo, vim mihi facere dicitur respectu possessionis. *arg. l. 11. ff. de vi & vi armat.* Nam sola verbalis inquietatio, etiam molestatio dicitur, & vim in se continet turbativam *Bart. in l. 1. §. huius autem. ff. Uti possid.*

(f) Cum non sufficiat allegare iustas diffamationis causas, quæritur quomodo sit probanda? Probatur per vociferationem diffamantis, quod videlicet vulgò vel in cœtu hominum, vel coram pluribus, vel etiam coram paucis, hæc vel illa diffamator dixerit. *litem apud Labeonem 15. §. 29. ff. de injur. Marant. in Specul. aur. part. 4. distinct. 21. n. 22.*

(g) E.g. Si monasterium diffamaretur ab Episcopo asserente illud sibi in quibusdam juribus debitorem esse, monasterium iudicis officium implorare potest, ut is Episcopo terminum statuatur, intra quem iura sua deducat, aliàs Iudex à diffamatione eum desistere præcipiet. *per l. diffamari. & c. conquerente Extra. de offic. judic. ordin. & c. lator. qui sint fil. legitim.*

Consideratis personis, convertimus nos ad causas in quibus locum habet L. diffamari. Reperiuntur nonnulli etiam magni nominis J Cti (a) qui hanc legem intra angustos cancellos restringunt, existimantes eam in causa status & ingenuitatis (b) saltem valere. Cui sententiæ calculum nostrum meritò subtrahimus, ita ut Legis hujus remedium non tantum in causa status & libertatis; sed in omnibus diffamationum causis (c) tam in civilibus quam criminalibus (d) matrimonialibus, petitoriis, possessoriis (e) locum habere rectè statuamus.

(a) Inter quos primum locum tenet Anton. Faber. *dec. ad. 51. Error. Pragmat. 1.*

(b) Loquitur quidem l. diffamari de quæstione status, tamen propter magnum & saluberrimum ejus usum, ac quotidianam praxin, tam Legistæ quàm Canonistæ communiter illam tam latè extendunt, ut in omnibus causis, in quibus eadem rationes militent *arg. l. item veniunt. S. uir Senatus ff. de heredit. petir. l. 32. ff. ad l. Aquil.* eam obtinere, & inter cæteras actionum formulas principem locum sibi vindicare contendunt. *teste Blarer. cap. 1. n. 6.* Diversum statuantes *Wesembec. contit. 96. vol. 2. n. 7.* vocat infulsos, hoc est, sale jurisprudentiæ & artis boni & æqui non adspersos. *Cothman. conf. 83. vol. 2. n. 22.*

(c) Quamvis de jure nostro communi Judices l. hujus beneficium legitime petentibus, in quovis diffamationum genere non soleant denegare; in Camera tamen Imperialis judicio propter fraudulentam & malitiosam petulantiam veteratorum quorundam, qui neglectis ordinariis actionibus, bonos litibus ac litium expensis indies vexare, & in eorum detrimentum remedio hoc temerè abuti non verebantur, contra latam juris communis interpretationem L. Diffamari ad certas causas, scilicet turbata pacis publicæ, atrocium injuriarum, & similium casuum ad scandalum

dalum spectantium, est coarctata & restricta, ut ex *Ordinat. Cam.* part. 2. tit. 25. videre est, in verbis: Demnach sehen vnd ordnen wir / das Lex Diffamari an dem Cammergericht verstanden vnd gebraucht werden soll / in Friedbrüchigen Schmach: vnd andern dergleichen Sachen / in denen solche diffamation gefährlicher / berrügllicher weise / oder in andere wege / dem andern Theil zum nachtheil vnd Beschwerung geschehen. Adde Reichs Abschied zu Regensburg de Anno 1532. §. Nach dem auch! *Geil. lib. 1. observ. 9. num. 1.*

(d) Arg. l. si ea C. de his qui accus. poss. l. cum Titia, ff. de accusat. *Cesar Contard. cap. 3. n. 25.*

(e) c. in praesentia. Extra. de probat. *Cagnol. in interpret. l. diffamari. n. 3. Contard. cap. 3. n. 24. VVesemb. conf. 30. n. 10. vol. 1.*

V.

Hactenus de personis & causis, in quibus l. nostrae beneficium locum obtinet, nunc pergendum erit ad processum ipsum, ubi primò ventilandam se offert quaestio illa non minus trita, quàm controversa, quis in iudicio L. diffamari dicendus sit iudex competens & ordinarius, an diffamantis, vel diffamati? (a) diversas hic reperimus diversorum Iurorum opiniones, nos illorum sententiae subscribimus, qui Iudicem diffamati & non diffamantis in hoc iudicio competentem esse asseverant. (b)

(a) Quaestio hæc dependet ab illa, Num agens ex L. diffamari sit actor, vel reus? Sunt quidam qui volunt intentantem conditionem ex hac l. id est, diffamatum esse actorem, ex hac ratione, quod ille qui primò ad iudicium provocat, dicatur actor l. 13. ff. de iudic. l. 14. ff. de in ius vocand. Hujus sententiae assertores sunt *Muth. de Afflict. decis. Regni 268. Ayer. in process. jur. part. 1. c. 1. observ. n. 11.* Alij contrariam opinionem foventes statuunt, diffamatum qui propter diffamationis periculum ad defensionem necessariam suscipiendam compellitur, esse reverà reum, & diffamantem actorem, qui diffamando diffamatum tacitè ad iudicium provocavit, seq; ad agendum constituit. arg. c. si clericus l. cum c. cum sit gener. de s. e. foro com-

B 3

petent.

petent. *Corhman. consil. 83. vol. 2. n. 36. Blarer. cap. 4. n. 8. Cagnol in h. l. n. 9. Geil. lib. 1. obs. 9. n. 7. Mynsing. cent. 6. obs. 90.* Et hoc ipsum novissimis imperij constitutionibus in ordinat. *Judic. Imper. Camer. p. 2. tit. 25.* Imperatoriâ autoritate comprobatum est, ibi, auch nicht anders / dann so die ansuchende Parthey / die in der Hauptsache antwortet (pars supplicans quæ in causa principali rea est) der Kaysert. Mayt. vnd dem Reiche sonst ohne Mittel vnterworffen/re. Atq; secundum hanc sententiam Senatum Pedemontanum pronunciassse testatur. *Cacheran. decis. 151. in fin.* Sed quid in hac opinionum diversitate dicendum? Nos distinguimus cum Patre Practicorum *Geil. lib. 1. obs. 11. n. 2.* inter judicium diffamationis, in quo de veritate jactationis, traductionis, vel impositione perpetui silentij tractatur. Et inter judicium actionis siyæ causæ principalis, in quo diffamator intra terminum constitutum agere tenetur. In primo diffamationis judicio diffamatus pro actore habetur: in altero actionis judicio diffamator. Et sic qui in primo diffamationis judicio reus erat, in secundo actionis judicio actor est. Licet diffamatus ad evitandam causarum confusionem semper in Camera appelletur Actor Kläger / & diffamans Reus Beklagter. *Schwanman. lib. 2. cap. 22.*

(b) Cum diffamans tacitè se ad agendum astringat, extra omnem dubitationem sequitur, quod actor dicatur, & sequatur forum rei seu diffamati, qui stimulo diffamationis coactus judicis officium implorat, eiq; suggerit diffamatorem diffamasse, & ad judicium provocasse; nihilq; aliud petit, quàm ut diffamator agat, aut in posterum sileat. *Myns. loc. alleg. Corhman. d. consil. n. 38.*

V L

Quamvis citatio sit fundamentum (a) processus & ordinis judiciarij præparatio, qua agere volenti inform aperitur aditus; tamen cùm judex non impertiat officium suum nisi imploreretur (b) meritò in hoc judicio l. diffamari legitimum principium supplicationem seu libellum supplicem constituere, illumq; citationi præponere recto ordine volumus (c). Est autem Supplicatio seu petitio brevis narratio factæ diffamationis

nis continens implorationem officij Judicis pro decernendis processibus (d).

(a) Omnium actionum instituendarum principium ab ea parte Edicti proficiscitur, quâ prætor edicit de in jus vocando. Unde inprimis adversarius in jus vocandus est, videlicet ad eum, qui jus dicturus est. §. *Omnium Inst. de pæn. tem. litigant.* quod nisi fiat, actus judiciarius contra non citatum redditur nullus c. 1. de caus. posses. & propr. element. pastoralis ad fin. de re judicat. Geil. lib. 1. obs. 48. n. 1.

(b) l. 4 §. hoc autem. §. ff. de damn. infect. l. ut fundus ff. comm. divid. Geil. lib. 1. obs. 50. n. 6.

(c) Hodie in omnibus bene constitutis judiciis talis ordo servatur, ut agere volens judicem adeat, eiq; libellum supplicem vel petitionem exhibeat pro impetrando processu & decernenda Citatione contra partem adversam. *Mindan. lib. 1. de mandat. c. 1. 2. & seqq.* nam si citatio non sit facta ad petitionem & instantiam partis, nullum hic habet effectum Geil. lib. 1. obs. 50. n. 5. Confirmat hoc etiam *Ordin. ut. Camer. part. 1. tit. 22.* ubi pro mandatis & processibus impetrandis prius supplicandum esse, decernitur.

(d) Supplicationem quam diffamatus exhibet Judici *Corthman. consil. 83. n. 39. vol. 2.* appellat libellum imploratorium & requiritorium. quem diffamatus offert pro obtinenda citatione, ad explorandam diffamati voluntatem, an videlicet paratus sit nec ne diffamationem suam in judicium deducere, eamq; legitimè probare. Quod si intra terminum à Judice præfixum non compareat, judicium probatâ diffamatione, super solo libello, tanquam principali fundamento, latâ contra diffamatorem sententiâ, procedit. *Blarer. c. 5. n. 6.* Debet autem in hoc nostro judicio, ut etiam regulariter in omnibus causis, Libellus judici in scriptis offerri *Dd. in auth. offeratur. C. de tit. contestat c. 1. Extr. de libell. oblat.* De Requisitis libelli vide Geil. lib. 1. obs. 61. & 62. *Mindan. de process. extrahend. part. 1. cap. 1. & seqq.* In judicio L. diffamari tria præcipuè debet continere libellus, 1. narrationem diffamationis, quam diffamatus probare tenetur. Nam Judex non potest processus decernere, priusquam habeat probabilem notitiam factæ diffamationis. *Mynsing. cent. 3. obs. 78. vid. supr. thes. 3. lit. d. 2.* Expositionem periculi & damni inde emergentis. 3. Petitionem & implorationem officij

Judi-

Judicis de certo termino diffamanti præfigendo, & nisi intra eum comparuerit, perpetuo ei silentio imponendo. *Gylman. in Symphorem. Supplicat. Camer. part. 1. Tit. 9. n. 1.*

V. 11.

Supplicationem seu libellum supplicem legitimo ordine excipit citatio, (a) Estq; vel publica vel privata. Publica fit per edictum (b) quando citandus vel est in longinquis partibus: vel impedit per se, vel per alium, ne citatio ad se perveniat; vel etiam quando persona est incerta & vagabunda. (c) Privata citatio fit privatim in certam personam, cum Judici constat, quo in loco citandus commoratur. (d)

(a) Citatio ex l. diffamari est voluntaria, cum sit in potestate citati comparere, & assertionis suæ causas producere, vel non comparere, ut apparet ex verbis l. nostræ, ibi, si defensionibus suis confideret. Unde manifestum evadit, Citationem hoc in judicio nihil aliud esse quam meram denunciationem ac admonitionem ad explorandam voluntatem citati; cujus hic est finis, ut si de jure suo confidat, veniat, & intra statutum terminum prætersum jus suum in judicium deducat, aut in posterum taceat. *Geil. l. 1. obs. 9. n. 6.*

(b) Citatio quæ fit per Edictum est irregularis & à jure communi exorbitans, atq; tum demum conceditur, quando alio modo citatio fieri nequit. *Althus. in Dyæolog. lib. 3. cap. 49. n. 31. Geil. lib. 1. obs. 57. in pr.*

(c) Vide text. notabil. in c. 1. de judicis in Element. Sed an absentes ejusmodi Edicta ligent, non ita expeditum est? Nos distinctionis fœdere pugnantes Dd. opiniones conciliabimus. Notandum etiam hoc loco, quod talia Edicta in tribus locis domicilio citandi vicinis, ad publicas curiarum vel templorum valvas affigi soleant, ut in causis matrimonialibus, in venditione pignorum, in causa plurium creditorum de prioritate pignoris certantium fieri consuevit. *Geil. lib. 1. obs. 57. n. 10. Rosbach. in prax. civil. tit. 27. n. 3.*

(d) Quid

(d) *Quid si diffamans ad peregrinum tribunal vocatus objiciat, se jurisdictioni judicis Citantis non esse subjectum, poteritne eo casu judex diffamantem ex alieno territorio citare?* Negandum primò videtur, cum citatio regulariter superioritatem præsupponat in citante, & subjectionem in citato. Nam supra jurisdictionem vel extra territorium jus dicenti vel citanti impunè non paretur *l. fin. ff. de jurisdic. l. 2. ff. si quis in jus vocat. non ier.* Licet quæstionis hujus expeditio non sit ita facilis, adeò ut decisione Imperatoria eam indigere Dd. dixerint; nos tamen breviter dicimus cum *Coler. de processib. executiv. p. 3. c. 7. n. 30.* hanc in praxi esse observandam formam in alieno territorio citandi, ut videlicet Judex citans mittat literas subsidiales judici alterius provinciæ, cui subjicitur citandus, eumq; requirat, ut ipse reum sive diffamantem in subsidium juris citet, ipsumq; ad præfixum terminum in citatione constitutum moneri ad comparitionem curet, vel ut citationis executionem in loco territorij sui fieri permittat, offerendo se in simili casu facturum paria. Pro tali citandi modo militat. *l. 1. §. 2. ff. de requir. vel absentib. damnand. Nov. 134. cap. 5. vid. Cothman. consil. 83. num. 27. vol. 2. Geil. loc. alleg. VVesembec. consil. 96. u. 24.*

V I I I.

Probavimus supra thes. 5. judicem diffamati in hoc judicio esse competentem, unde prono quasi fluit alveo, liberam termini præfigendi potestatem eidem judici competere. Nam tempus hoc constituendi terminum merè arbitrarium, & Judicis sententiæ committendum esse, Dd. communiter statuunt (a).

(a) Quia quod certâ lege definitum non est, consistit in jus dicentis potestate. *per l. 1. §. 1. ff. de jur. de lib.* Notandum tamen Judici, ne terminum nimis brevem diffamanti constituat, sed talem intra quem citatus comparere, ac venire commodè possit; cum omnibus decretis id tacitè inesse intelligatur, ut tempus competens detur. *arg. l. 2. §. 6. ff. de eo quod cert. loc.* quod judex æquus secundum conditionem causarum vel personarum, vel secundum negotij qualitatem, pro prudentia sua moderabitur & constituet

*l. 72. ff. de judic. l. 2. ff. de re judic. l. 137. §. 2. ff. de verb. oblig. c. quod ad consultatio-
nem. Extr. de sent. & re judic. c. Si Episcopus caus. 3. quæst. 2. Cui etiam ad-
stipulantur Domini Camerales, qui ratione loci nonnunquam
longius, nonnunquam brevius tempus in citatione præfigunt
Geil. lib. 1. obs. 53. num. 20. Rosbach. in prax. civil. tit. 25. n. 14. Nam si terminus
nimis angustus à Judice sit constitutus, licet poterit appellare.
cap. 1. Extra. de dilat. Contard. ad h. l. cap. 5. n. 6r De hoc verò quot die-
rum debeat esse terminus diffamanti à Judice præfixus, omnia
ferè judicia suas habent peculiare ordinationes ac consuetudi-
nes, qui judiciorum Stylus in praxi pro lege est servandus Rosbach.
d. tit. n. 11. Cothman. consil. 4. vol. 3. n. 37. De jure civili terminus est 20 die-
rum intra quem à facta citatione comparandum est. Nov. 53. cap. 3.
Rittershus. ad Novell. part. 9. c. 11. n. 24.*

I X.

Diffamatore post emissam primam citationem in termino non comparente (a) necessum est ut diffamatus contumaciam diffamantis accusando (b) summariam petitionem repetat, ut Judex ipsi denuo terminum ad agendum præstituat, quo demum elapso nisi comparuerit (c) Judex cum ratione diffamationis & contumaciæ non tantum in expensas condemnabit, sed & perpetuum silentium eidem per sententiam (d) imponer. (e)

(a) Diffamanti in primo termino non comparenti perpetuum silentium vigore primæ citationis non statim imponitur, nam unicam citationem hic non sufficere, sed binam Iudicis monitionem necessariò requiri putamus, ut sufficienter probari potest ex verbis *l. nostra. ibi, diu vocitasse diversam partem*, quo verbo frequentativo Latini scriptores pro frequenter atq; iterum vocare utuntur. Præterea etiam cum hic agatur de privatione juris, ut videlicet quis excludatur ab agendo, cautius procedendum est. Pro qua sententia facit *Nov. 13. cap. 11. §. si autem. & l. fin. C. de usur. papill.* Sic priusquam liceat uxori, cujus maritus eam contemptam cum aliis fre-
quen-

frequenter manere reperitur, solvere matrimonium & recipere datam dotem & antenuptialem donationem, necessum est ut maritus semel & secundo sit culpatus. *Nov. 117. cap. 9.* Eadem ratione presbyter-aut diaconus habens mulierem in domo sua quæ possit ei suspicionem inferre, non potest ab Episcopo secundum Ecclesiasticos canones de clero amoveri, antequam semel & secundo ea de re sit admonitus. *Nov. 123. cap. 29.* Et hanc sententiam tanquam juri conformem in Camera Imperiali approbatam esse testantur *Geil. lib. 1. obs. 12. n. 14. Mynsing. cent. 3. obs. 86. n. 2.*

(b) Judex contra contumacem non solet procedere ad aliquem actum, nisi alterâ parte instante *Dd. in l. properandum. §. 2. C. de judic. Gylman. in Symphor. supplic. Camer. part. 1. tit. 9. n. 16.*

(c) Huc pertinet quæstio illa inter *Dd.* non parum agitata, utrum diffamatus contemptâ secundâ citatione post terminum effluxum comparens sit audiendus? Respond. quamvis reperiantur qui statuunt illum ob contumaciam ulterius ad agendum non admitti, nobis tamen affirmantium sententia verior videtur, cum diffamanti juris sui persecutio non ante sit adempta, nisi per sententiam imposito silentio contumax sit declaratus. Quod verum est, si purgare moram, & justam possit allegare causam. *l. 31. §. 22. & 23. ff. de edilic. edict. l. 8. si quis caution. jud. sist. Gylman. loc. alleg. n. 17. Cagnol. ad h. l. n. 16. & seqq.*

(d) Ad audiendam hanc sententiam contumax iterum erit citandus, cum in conditione l. diffamari de magno agatur gravamine & præjudicio; proinde etiam Judex ad quamlibet sententiam, quæ sit alicujus præjudicij, partem adversam citare debet. *l. si accusatoribus. C. de accusat. Geil. lib. 1. obs. 109. n. 2. Contard. c. 5. n. 34.* De sententia verò quâ diffamatori perpetuum silentium imponitur, quæri hoc loco solet, an sit definitiva, an verò interlocutoria? Sunt qui opinantur hanc sententiam neq; definitivam, neq; interlocutoriam dici debere, sed rectius decretum appellari. *Odosfred. in l. nostra circa fin. Alij definitivam hanc esse contendunt, in quam sententiam crebrius itum esse dicit Contard. cap. 5. num. 140. & seqq.* Nonnulli affirmant, quod sententia in hoc judicio lata, cum post eam non speretur alia, habeat vim definitivæ. *Blarer. c. 9.*

num. 6. Et hanc posteriorem sententiam, ut receptiorem, ita & veriorem nos quoq; amplectimur. Quando verò interlocutoria obtineat vim definitivā, eleganter tradunt Geil. lib. 1. obs. 130. num. 6. Mynsing. cent. 3. obs. 88. Rosbach. in process. civil. tit. 71. n. 5.

(e) Impositio silentij nihil aliud est quā prohibitio Judicis, quā diffamatori non tantum omnem inquietationem & traducendi licentiam aufert, sed & perpetuum silentium imponit, ne prætentam actionem possit amplius intentare. Cagnol. ad h. l. n. 1. Quod si diffamans spretā hac sententiā, à calumniis & conviciis ex pertinacia desistere nolit; concessum est Judici jurisdictionem suam defendere pœnali judicio l. in pr. ff. Si quis jus dicent. non obtemp. & diffamantem injunctā pœna cogere ut latæ sententiæ obtemperet per l. nostr. in fin. Sed cum ultra hanc perperui silentij impositionem diffamatus nihil amplius ex condictione l. diffamari consequi possit, Reipubl. verò & privatis maximè expediat, aliis quoq; remediis malitiosas pravorum hominum diffamationes coerceri; ideoq; optimo jure prospectum est diffamato, ut actiones injuriarum, de dolo, damno & interesse, contra diffamantem quoq; possit intentare. Blarer. cap. 1. n. 5. & cap. 5. circa fin. Contard. cap. 3. n. 130. Cagnol. ad h. l. n. 4. Non obstat quod agens ex l. diffamari actionem injuriarum remisisse videatur, cum legis nostræ remedium sit actionis injuriarum præparatorium. Nam diffamatus, cui certò constare non potest, quasnam diffamationis suæ causas diffamans in medium sit allaturus, injuriam illatam eò melius poterit propulsare, si utraq; actio, ex l. diffamari, & injuriarum experiatur, cum petitione, ut nisi diffamationem diffamator probet, legitimis pœnis coercetur. Et talem procedendi modum ad evitandos litium circuitus & multiplices processus in praxi probè notandum dicit Geil. lib. 1. observ. 63. n. 8. Sed utrum condictio ex l. diffamari cum actione injuriarum uno eodemq; libello cumulari possit, in disceptationem venit? Affirmativam ut amplectar, movet me Ulpian. qui cum Marcello & Neratio respondit, de pluribus injuriis separatim non esse experiendum, sed omnes simul conjungendas l. 7. §. 5. ff. de injur. Alterum argumentum quò sententia hæc stabilitur, suppeditat idem Ulpianus, cum in-

inquit: Quoties incertum est, quæ potius actio teneat, duas dicere solemus, protestati ex altera nos velle consequi, quod nos contingit. l. 1. §. quia autem. 4. ff. Quod legatorum. Quin etiam pœnam hanc, quâ calumniosus diffamator venit afficiendus, pro qualitate delicti, ad mortem quandoq; extendi posse, perspicue apparet & *Constitut. Criminal. Carol. V. artic. 110.* Consimilem pœnam jus militare dicat malitiosis convitiatoribus, uti videre licet *ex articulis militaribus Suec. & Holland. quorum verba ita se habent: Wer seiner hohen Obrigkeit/ vnd vorgesehten Kriegs Officirern ubels nachredet/ oder sie verschimpffet vnd verspottet/ der soll andern zum Abschem/ an Leib vnd Leben ohne einige Gnad gestrafft werden. vide Schwedischen Articul Brieff tit. 4. artic. 23. & 27. Hollandisch Kriedsrecht. artic. 9.*

X.

Hiscæ ita expositis, reliquum nunc erit, ut ultimo loco pauca quædam de Appellatione^(a) dicamus, quæ sententiam plerumq; subsequitur^(b) Nos hac vice principalem quæstionem quam Dd. in hac materia sibi ventilandam sumere solent, breviter discutiemus: Num diffamans à sententia impositionis perpetui silentii possit appellare? Affirmativam tuebimur.^(c)

(a) Appellatio est à Judice inferiore ad superiorem ratione gravaminis per sententiam illati, gradatim facta provocatio. *l. Imperatores. ff. de appellat. c. dilecti, Extra. de appellat. VVesenb. in π. ff. de appellat.*

(b) Cum nemo adeò resupinus esse videatur, ut suum facile jactare velit *l. 25. in pr. ff. de probat.* quilibet, qui per iniquam magistratus inferioris sententiam se gravatum sentit, appellare & de iniquitate Judicis conqueri velle non immeritò præsumitur.

(c) Diximus *supr. th. §. lit. a.* ab assignatione termini ad agendum appellari posse, unde sequitur appellationem à sententia impositionis silentij multo magis licitam esse. Et quamvis jure civili regulariter ab interlocutoria appellari non possit *l. 6. §. 3. C. de appellat. l. 7. C. quorum appellat. non recip.* tamen quando per sententiam interlocutoriam infertur tale gravamen, quod per Appellationem

tionem

tionē à definitivâ reparari nequeat, tunc licitam omninò esse Appellationē sufficienter probat Geil. l. 1. obs. 132. per tot. & obs. 129. Mynsing. Cent. 4. obs. 43. Quibus adde Ordinat. Camer. part. 2. tit. 29 §. 4. Probavimus autem thesi præced. lit. d. sententiam, qua diffamatori perpetuum silentium fuit impositum, obtinere vim definitivæ, & maximum gravamen diffamanti adferre, ita ab ut agendo planè excludatur. Quare concludimus, quod ab impositione perpetui silentij, vel à pronuntiatione de non audiendo ulterius diffamans optimo jure possit appellare. vid. Geil. & Mynsing. loc. citat. Contard. cap. 5. n. 147. Cagnol. ad hanc l. n. 22. Et tantum de saluberrimo L. diffamari remedio.

SOLI DEO HONOR ET GLORIA.

COROLLARIA.

I.

An calumniis, maledictis, injuriis & obtrectionibus, sive temeritate, garrulitate, & petulantia, sive alio quodam pessimo nocendi more factis, fama, nomen & existimatio honesti alicujus viri maculari, inquinari, minui aut amitti possit? Neg.

II.

An verbis injuriosis provocatus, convitium falso dicenti idem crimen regerere, vel respondere possit, *Tu mentiris?* Affirm.

III.

An actio injuriarum quâ agitur ad palinodiam sit civilis, an criminalis? prius affirm.

Cui virtus cordi est securâ navigat aulâ
 Fortunamq; suo temperat arbitrio:
 Seu faveat, ventis non fidere nescit amœnis
 Seu secus, ast animus non rament abijcitur.

Sett

Seu laudent homines illum, seu carpere tantum

Norint, arbitrio hoc temperat usq; suo

Nec bona quæ sequitur vult, si non invidus adsit

Zoilus: hæc etenim sunt bona parva bene.

M. Justus Brawe.

In Calumniam.

INvide quid laceras famam? quid livide dentem
Stringis in innocuum? quid fera lingua crepat?

Anne tibi volup' est justos mordace cavillo

Rodere, & hinc laudes accumulare tuas?

Flagitium magnum! quod ab ipso profilit orco,

Et Stygium diro pro Patre Numen habet,

Fortè cupis vivo cognoscere Zoile vultu

Stemma tuum, & generis nomina foeda tui?

En! Pater est nugax, vani mendacia verbi

Cui cordi: Genitrix invidiosa lues:

Nutrix cura cluit damnoſa. hui! maxima stripis

Gloria, quâ mundo Zoile foede tumes.

Et quoq; Personæ præconia discupis? euge!

Vilis & ignavus diceris atq; loquax,

Hæc ego non refero, magnus sed *Lipsius*, illum

Tu lege, sic scabiem noveris esse tuam;

Hic tibi sordet, docta hæc fomenta capeſſe,

Quæ tua DETHMARI vulnera penna levar.

Atq; Laverna tuam posthac rogo comprime linguam,

Nec malè dentatis lædere perge probris.

ſcribebat

Fædiſſimæ diffamationis oſor

Nicolaus Henrich Storck

Rinth-VVeſtph.

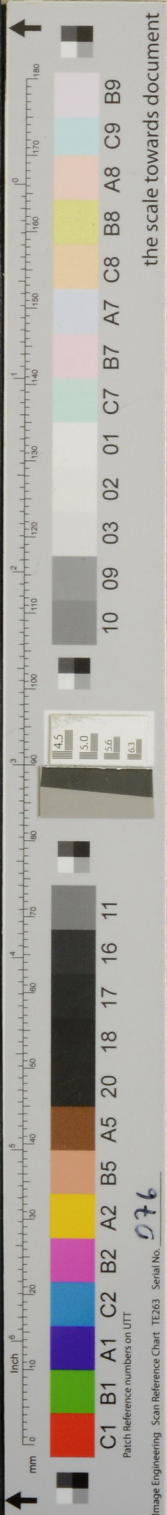
Ad præstantissimum & Eruditissimum Virum
DN. THEODORUM DETHMARUM
amicum & commensalem meum di-
lectum.

T*u diffamantes stringis DETHMARE, Themistos*
Aonidumq; decus, docta notata refers:
Hæc legat eximios aliorum rodere mores
Qui cupit, & falsi dicere verba soni.
Hæc legat & posthac nulli mala crimina fingat,
Es referat vero teste probata suo.
Quid vero DETHMARE tibi? quid grater Amice?
Perge velut pergis, dat tibi jura Themis,
Et tandem statuet supremi munus honoris,
Hæc rata vota precor juridicina velis.

amoris & benevol. ergo appropriabat,

Henricus Starcke Neoburgo.
Lunæburg.

errum est, quæ potius actio teneat, duas di-
stati ex altera nos velle consequi, quod nos
item. 4. ff. Quod legatorum. Quin etiam pœnam
suis diffamator venit afficiendus, pro quali-
em quandoq; extendi posse, perspicuè appa-
al. Carol. V. artic. 10. Confinilem pœnam jus-
tiosis convitiatoribus, uti videre licet ex arti-
Holland. quorum verba ita se habent: Wer seiner
vorgesetzten Kriegs-Officirern ybels nachredet/ o-
d verspottet/ der soll andern zum Abschen/ an Leib
Gnad gestrafft werden. vide Schwedischen Artic-
3. & 27. Holländisch Kriedsrecht. artic. 9.

X.

positis, reliquum nunc erit, ut ultimo
am de Appellatione (a) dicamus, quæ
amq; subsequitur (b) Nos hac vice
stionem quam Dd. in hac materia sibi
nere solent, breviter discutiemus:
à sententia impositionis perpetui si-
llare? Affirmativam tuebimur. (c)

est à Judice inferiore ad superiorem ratio-
nentiam illati, gradatim facta provocatio.
at. c. dilecti, Extra. de appellat. VVesenb. in π. ff. de ap-

o adeò resupinus esse videatur, ut suum fa-
r. in pr. ff. de probat. quilibet, qui per iniquam
is sententiam se gravatum sentit, appellare &
conqueri velle non immeritò præsumitur.
pr. th. 8. lit. a. ab assignatione termini ad agen-
s, unde sequitur appellationem à sententia
multò magis licitam esse. Et quamvis jure
interlocutoria appellari non possit l. 6. §. 3. C.
appellat. non recip. tamen quando per senten-
n infertur tale gravamen, quod per Appella-
tionem